

Bô Yin Râ - een inleiding

In alle stilte is in de eerste decennia van de vorige eeuw een getuigenis van diep-geestelijk ervaren ontstaan, die werd vastgelegd in een indrukwekkende reeks boeken en schilderijen. Een boodschap, die de 'leer van de mens' omvat, zoals die in bijna alle religies al of niet duidelijk herkenbaar is, maar die nog nooit zo helder en in haar totaliteit werd uitgebeeld.

De verkondiger van deze boodschap is Bô Yin Râ.

Deze vreemd klinkende naam wekt de nieuwsgierigheid op, een naam die geen pseudoniem is en die ook op geen enkele manier de schijn van vreemde herkomst wil wekken, maar die de auteursnaam is waaronder hij bericht gaf van hetgeen hij geestelijk beleefde. Zelf zegt hij hierover:

“Het gaat hier niet om drie woorden waaruit men uit de ‘betekenis’ een of ander geheim kan aflezen, al behoren de drie lettergrepen dan ook tot de taalwortels van een oude taal, maar zij vormen alleen daarom mijn naam, de naam die mij geestelijk toebehoort, omdat hun klankwaarde met de aard van mijn wezen overeenkomt, zoals een bepaalde notengroep met een bepaald akkoord overeen komt.”

Achter deze 'geestelijke' naam staat de in 1876 in het Duitse Aschaffenburg geboren en in 1943 in het Zwitserse Lugano gestorven kunstschilder en schrijver Joseph Anton Schneiderfranken. Hij was een afstammeling van Frankische wijnboeren en houtvesters.

Na een jeugd vol ontberingen kon hij zijn wens om kunstschilder te worden ten slotte verwerkelijken. Zijn ambachtelijke kennis heeft hij aan bekende instituten verworven: aan het Städel te Frankfurt, aan de kunst- academies van München en Wenen, evenals aan de Académie Julien te Parijs. In het bijzonder echter ontwikkelde hij zich tot een kunstenaar met een heel eigen signatuur onder leiding van Hans Thoma.

In de jaren 1912/1913 leefde en werkte hij in Griekenland, waar hij o.a zijn 'Griekenlandskizzen' maakte en begon met het schrijven van zijn eerste boek.

Bô Yin Râ schilderde niet alleen landschappen, maar ook schilderijen, die met hun doorkijk in kosmisch- geestelijke levensgebieden een absoluut novum binnen de kunstgeschiedenis vormen.

Zijn belangrijkste werk echter bestaat uit zijn 'geestelijk leerwerk', dat uit tweeëndertig boeken bestaat die gedurende de jaren 1919-1936 in Zwitserland in de Duitse taal werden uitgegeven, en die de gezamenlijke naam 'Hortus Conclusus' (besloten tuin) dragen. De boeken zijn in verschillende Europese talen vertaald en worden ook in de Verenigde Staten uitgegeven.

Bô Yin Râ zegt over zijn 'leerwerk':

“Het gaat hier niet om een of andere ‘wereldbeschouwing’, maar om de mededelingen van mijn eigen ervaringen, die in elke vorm van religieuze overtuiging op haar plaats kunnen zijn,

voorzover tenminste de mogelijkheid van bovenaardse ervaring niet á priori wordt ontkend.

.....Met klem moet ik van de hand wijzen dat ik zoiets als een nieuwe 'geestelijke' beweging of een nieuwe godsdienstvorm in het leven zou willen roepen. Wij hebben heus geen 'nieuwe religie' en nog minder nieuwe sekten nodig. Wat daarentegen wel bitter nodig is, is een opwekking van de levende geestelijke krachten, die de aardse mens ook nu nog in zichzelf kan vinden.....Het is mij geen behoefte, maar onontkoombare plicht, dat, wat ik geestelijk ervaar, aan mijn medemensen mee te delen en ik moet hier bekennen, dat mij de vervulling van die plicht van het eerste begin af aan werkelijk niet gemakkelijk is gevallen."

De boeken

Bô Yin Râ getuigt van de verankering van de mens in een met fysieke zintuigen onkenbaar krachtenrijk, waarin het individuele bewustzijn van de mens reeds tijdens zijn leven in het aardse lichaam ontwaken kan.

Hij doet mededelingen over de hem ervaringsbewuste hiërarchie van geestelijke helpers, die vanuit het binnenste van het genoemde krachtenrijk werkt en tot in het mensdom van deze planeet reikt.

Hij vertelt ons van de mogelijkheid om, door een op het geestelijke gerichte levensinstelling en door werken aan zichzelf, in geestelijke verbinding met deze hiërarchie te komen en wijst de weg hoe men dit bereiken kan en hoe de mens tot het geluk van een bewust zelf-beleven kan komen.

Ook deelt hij mee hoe hijzelf tot deze ervaring kwam en waarom hij daartoe komen moest. Meerdere malen merkt hij op dat zijn werk voor latere generaties dan de zijne is geschreven. Zijn standpunt is:

"Lees mijn boeken en onderzoek of er onder hen zijn die weerklank bij u vinden. Bent u nog vast 'in slaap', dan zullen mijn woorden voor u zonder meer onbegrijpelijk zijn. Behoort u echter tot hen die het slapen moe en derhalve aan een begin van ontwaken toe zijn, dan zult u ongetwijfeld veel vinden dat u onmiddellijk aanspreekt. Op dat moment vindt er reeds een ommekeer in uw leven plaats, ongeacht welke vorderingen u op het smalle pad nog zult maken. De tijd zal moeten leren of het u gegeven is, reeds hier op aarde uw doel: de geboorte van de levende God in uw 'Ik', te bereiken."

De weg naar dit genoemde doel wordt in de boeken vanuit verschillende gezichtspunten getoond, maar is in essentie al in de drie belangrijke boeken 'Het boek van de levende God', 'Het boek van gene zijde' en 'Het boek van de mens' vervat. De kwintessens van zijn boodschap luidt: " Zoek eerst het Koninkrijk Gods."

Dit nu is alleen mogelijk, aldus Bô Yin Râ, door een proces van innerlijke bewustwording – het 'ontwaken' – dat een voortdurende gerichtheid op dit hoge doel vereist. Hij zegt hierover het volgende:

“Iedere minuut van uw verdere leven, iedere dagelijkse handeling, iedere opkomende gedachte, iedere wens en iedere impuls van de aardse – cerebraal geconditioneerde – wil moet voortaan staan onder de vormende invloed van de vereiste instelling, wil de mens die deze weg eenmaal betreden heeft tot werkelijke en niet tot ingebeelde resultaten komen.

Wordt deze instelling werkelijk duurzaam vastgehouden, zodat zij het gehele leven van alledag op werkzame wijze bepaalt – om het even met welke individueel aangepaste middelen men dit bereikt – dan volgt al het verdere ‘vanzelf’ dat wil zeggen zonder bewust toedoen”.

Bô Yin Râ brengt geen ‘leer’ in de gangbare zin van het woord, maar zijn boeken zijn wel degelijk bedoeld als ‘leerboeken’, al zijn ze niet van de soort waarvan men de inhoud uit het hoofd leert. Integendeel, men moet ze ‘invoelend’ lezen. Op die manier raakt men er nooit in uitgelezen, tenzij de eigen geestelijke ontwikkeling stagneert. Het is immers de bedoeling dat wij veranderen en daardoor de inhoud van een bepaald boek opnieuw kunnen ervaren alsof we het nog nooit gelezen hadden.

“Veel van wat ik zeg”, aldus Bô Yin Râ, “zal menigeeen voorkomen als fantastische sprookjes van een in zijn eigen bedenksels verstrikt geraakte ‘mysticus’.”

Misschien zijn er echter onder de lezers van dit artikel enigen, die hier intuïtief ‘ja’ zeggen, die iets menen te herkennen wat ze diep in hun binnenste allang wisten. Voor hen zijn de boeken in de eerste plaats geschreven. Het zijn de zoekenden die tevergeefs hebben getracht in de overgeërfde religieuze vormen tot ware godsverbondenheid te komen.

Bô Yin Râ heeft getracht het ‘enig noodzakelijke’ van zoveel kanten te belichten, dat een zo groot mogelijk aantal van degenen tot wie hij zich in zijn boeken richt naar hun eigen aard en aanleg zouden kunnen ontvangen wat juist voor hen bestemd is. Zo heeft hij ook gedichtenbundels het licht laten zien, wel wetend, dat deze vorm menigeeen aanspreekt. Ook slaagde hij er in de Indische mantravorm – naar bepaalde klankwetten gevormde spreuken, die bij een innerlijk reciteren een weldadige invloed op de ziel uitoefenen – in het Duits te gebruiken. Dat het ‘willen begrijpen’ hier totaal geen rol meer speelt ligt voor de hand.

In één van zijn boeken heeft hij een hoofdstuk opgenomen, getiteld ‘Hoe men mijn boeken gebruiken moet’. Zij dienen ‘ständige Lebensbegleiter’ te worden en te blijven. Ermee dwepen, sommige uitspraken plausibel of interessant vinden, erin grasduinen, dit alles blijft zonder enig resultaat. Dat men ‘koud’ blijft, akkoord, doch de ‘lauwen’ krijgen een even streng oordeel te horen als ook Jezus over hen velde: een compromis is niet mogelijk. Het ligt voor de hand dat des te verder men komt, des te bescheidener, ja nederiger men wordt. Een ‘geroepene’ die zich hoog verheven waant boven de ‘slapenden’ en de ‘kouden’ vergeet wel eens dat menigeeen onder hen zijn plaats onder de geroepenen zal innemen terwijl hij, in de volle overtuiging van zijn superioriteit, het gevaar loopt tot de ontdekking te komen dat hij nog steeds met één voet op de onderste sport van de ladder staat.

Met grote nadruk wordt gewaarschuwd tegen missioneringswerk: de boeken vinden vanzelf hun weg. Bekeringsijver kan tot gevolg hebben dat iemand die wellicht aan het ontwaken toe is zich uit pure recalcitrantie afwendt, waarmee kostbare jaren verloren kunnen gaan.

Een belangrijke stap in de richting van het ontwaken is het ‘actief leren leven’, wat wil zeggen: een innerlijk beleven dat in de plaats moet komen van het gebruikelijke onbewuste ‘gedachte’ leven:

“De mens die zijn leven denkt, gelooft in dat denken dat hij leeft en meent met datgene wat hij ervaart zijn leven te omvatten.

Voor het denken is het leven echter slechts object, alhoewel het object dat alle andere mogelijke objecten van het leven in zich omvat. Het leven is echter voor het denken op hetzelfde moment uitgeblust, waarop het denken zelf ophoudt. Nu kán het leven uiteraard gedacht worden en miljoenen kennen het uitsluitend in het denken. Nimmer echter kan de substantiële eeuwige Geest in gedachten ervaren worden, doch alleen in het leven: in het beleven, een gebeuren dat niet door het denken wordt bepaald. Terwijl in het denken het leven slechts gedacht wordt – alleen als gedachte aanspraak kan maken op realiteit – vormt het werkelijke leven een gebeuren waarin men verweven is”.

Eerder werden de drie boeken ‘Het boek van de levende God’, ‘Het boek van gene zijde’ en ‘Het boek van de mens’ al genoemd. Het gaat te ver hier elk van de tweeëndertig boeken nader te bespreken, maar over enkele titels wordt hier toch een korte opmerking gemaakt. Het boek ‘Het gebed’ toont aan hoe de verloren gegane kunst van het bidden weer tot een nieuwe, het gehele leven bevruchtende kracht kan worden.

De uitzonderlijke betekenis van Jezus van Nazareth is vooral in de beide werken ‘Het mysterie van Golgotha’ en ‘De wijsheid van Johannes’ te lezen.

De boeken van Bô Yin Râ laten echter ook de problemen van het sociale leven van de mens niet buiten beschouwing. Het boek ‘Het spook van de vrijheid’ belicht het dikwijls verkeerd begrepen begrip ‘vrijheid’ en toont de geestelijke wetten die aan de menselijke samenleving ten grondslag liggen.

‘Het boek van het geluk’ vertelt dat wij niet alleen recht hebben op geluk, maar zelfs verplicht zijn ons aardse geluk te scheppen; alleen een creatief mens kan zijn geluk verwerven en het voor altijd behouden.

Van de diepe betekenis van het huwelijk spreekt het boek ‘Het huwelijk’, dat tegelijkertijd waardevolle adviezen voor het samenleven van man en vrouw geeft.

Een uitzonderingspositie neemt het boek ‘Het geheim’ in, waarin het doel en de zin van het leven in verhalende vorm worden getoond in bijna spannende gesprekken van drie wandelaars in een zuidelijk landschap.

Wie herkend heeft wat deze boeken werkelijk te geven hebben, zullen ze tot onmisbare levensgezellen worden. Al zijn zoeken zal beloond worden met blijvende innerlijke zekerheid.

De geestelijke schilderijen

Voor deze korte kennismaking te besluiten nog een enkel woord over de geestelijke schilderijen van Bô Yin Râ. In het begin werd er al op gewezen, dat hij kunstschilder – en wel een van grote bekwaamheid – was. Als leerling van Hans Thoma, en ook nog in latere jaren – bijvoorbeeld in Griekenland – schilderde hij hoofdzakelijk realistisch. Al spoedig daarna kwam hij tot het inzicht dat hij moest proberen in het tweedimensionale vlak indrukken uit de meerdimensionale wereld van de Geest weer te geven.

De schilderijen die uit deze innerlijke opdracht ontstonden, zijn met geen ander schilderstuk te vergelijken; ze passen dan ook niet in een school of richting. Ook hier geldt wat reeds werd gezegd omtrent het lezen van de boeken: men moet ze ondergaan en niet trachten ze te verklaren, ook al zijn ze op hun manier evenzeer ‘realistisch’. Artistieke naturen hebben het hier vanzelfsprekend gemakkelijker dan zij die op dit punt minder begaafd zijn.

Een eerste reeks geestelijke schilderijen werd gepubliceerd in het boek ‘Werelden’, waarin de auteur de lezer bij de hand neemt voor een kosmische reis in woord en beeld. De werken in dit boek behoren tot de vroege periode. Een groot deel van het latere en laatste werk is gepubliceerd in het boek ‘Der Maler Bô Yin Râ’ van Rudolf Schott, dat met toestemming, ja zelfs met duidelijke instemming en respect van de zijde van de schilder, werd uitgegeven. Ook op de leer zelf wordt in dit boek uitvoerig ingegaan.

Tenslotte

Er is in het voorgaande, heel summier, geprobeerd enig inzicht te geven in een geestelijk oeuvre, zo rijk, dat het niet ‘uit’ te lezen is. Ieder die dit artikel onder ogen krijgt, kan zich afvragen of het voor hem de moeite loont, zich in het werk van Bô Yin Râ te verdiepen. Maar:

“Het is mij er werkelijk niet om te doen ‘aanhangers’ te verwerven, en iedere lezer van mijn geschriften ben ik dankbaar, wanneer hij zo min mogelijk notitie neemt van hun schrijver. Het is mijn levensopgave geworden in alle verborgenheid neer te schrijven wat ik mijn medemensen heb te geven, en ik heb niets anders te geven dan ophelderingen over de betrekking van de aardse mens tot het rijk van de werkelijke geest, zoals men die in mijn boeken kan vinden.”

Alle boeken van het leerwerk en enkele daarbij nauw aansluitende titels zijn in het Nederlands vertaald. Al in 1928 is met dit vertaalwerk een begin gemaakt. Bij het vertalen is geprobeerd de taal van Bô Yin Râ, waarin ritme en klank een belangrijke rol spelen, in het Nederlands te laten meeklinken. Dit geeft, samen met het taalgebruik uit het midden van de vorige eeuw, aan de vertalingen vaak een wat gedragen toon. In de latere heruitgaven wordt geprobeerd deze wat ouderwets aandoende taal enigszins te moderniseren. Het bijzondere karakter van het door de schrijver gebruikte Duits zal in een vertaling zeker aan kracht inboeten; Bô Yin Râ adviseert dan ook de boeken, indien mogelijk, in hun oorspronkelijke taal te lezen

Wanneer de boeken eenmaal een vaste plaats in je leven hebben gevonden, vormen zij een onuitputtelijke bron van geestelijke wijsheid, waaruit je keer op keer innerlijke kracht en vreugde mag putten.

“Het komt er maar op aan, dat de lezer het geestelijk-werkelijke voelt, waarop mijn woorden doelen, dan zullen deze woorden hem nog slechts bevestiging van zijn zelfbeleven zijn!”

“Een leven van trouwe plichtsvervulling, vol van liefde tot alles wat leeft, vol van een streven naar goedheid en oprechtheid, naar orde in de huishouding van uw wil en naar een veredeling van uw vreugden, een leven vol van een blij geloof aan de uiteindelijke vervulling van uw hoogste en gelouterde verlangen: een dergelijk leven zal voor u hier op aarde, steeds het beste zijn.”

Alle cursief gedrukte tekstgedeelten zijn citaten uit de boeken van Bô Yin Râ. .

Bij het samenstellen van dit artikel heb ik dankbaar gebruik gemaakt van:

S. E. Sibmacher van Nooten: *Bô Yin Râ, schrijver voor komende generaties.*

H. Blum: *Wie is Bô Yin Râ?*

De vertalingen en reproducties van enkele schilderijen worden uitgegeven en gedistribueerd door Aurora productions in Zuid-Scharwoude, waar een kleurenfolder kan worden aangevraagd, tel. 0226-321143. Meer informatie: www.aurora-productions.com

Jeanne van Seters-Roozendaal, mei 2005